

Piráti představují plán na levnější potraviny: nižší DPH na základní potraviny, dohled nad kartely a srovnávač cen pro zákazníky

29.9.2025 - | Česká pirátská strana

Jádrem pirátské reformy je nejen snížení DPH na základní potraviny na šest procent, ale i posílení dohledových pravomocí antimonopolního úřadu (ÚOHS) a změna způsobu, jak velké obchodní řetězce s potravinami s tržbami nad 5 miliard korun ročně poskytují státu data o cenách. Proč? Aby stát i soukromé firmy mohly vytvořit veřejně dostupné srovnávače cen, které lidem ukáží, kolik stojí běžný nákupní koš v různých obchodech. Transparentní srovnání posílí konkurenci a bude tláčit na pokles cen. Čeští spotřebitelé tak nebudou platit o tolik vyšší marže řetězcům než na západ od nás. Marže jsou totiž ve velkých řetězcích v Česku oproti jiným zemím až dvojnásobné. Zákazníci také díky pirátskému návrhu na první pohled poznají, že daná sleva je skutečná, a ne trik na etiketě. Nebude tak docházet k fejkovým slevovým akcím, když to ve skutečnosti slevy nejsou.

„Češi platí za nákupy významně více než sousedé. Část je dána vyšším DPH, ale druhá část navýšení je způsobena slabou konkurencí, kde není hlas zákazníka slyšet a zákazník se nemá o co opřít. Díky pirátskému plánu bude mít každý z nás jednoduchý přehled, kolik stojí máslo nebo chléb o ulici dál. Už žádné falešné slevy – nižší ceny se díky férově fungujícímu trhu konečně promítnou do peněženek,“ uvedl předseda a volební lídr Pirátů Zdeněk Hřib.

Systém bude fungovat jednoduše: řetězce poskytnou údaje o cenách, stát nad nimi postaví analytiku a data budou otevřená i pro komerční srovnávače. Data skladovaná státem budou zcela anonymní, nebudou v nich žádné údaje o zákaznících. Srovnávání cen umožní, aby vznikla férová soutěž mezi obchody a zároveň je to nástroj, jak dostat snížení DPH až do cenovek zboží.

„Jednoduchý princip – jasná data a férové ceny. Podobné systémy už fungují v zahraničí. V Izraeli podle studie Univerzity v Tel Avivu vedlo spuštění srovnávače cen k poklesu cen potravin o 4–5 procent. Domácnostem tudíž ušetřilo v přepočtu stovky korun měsíčně. Ze slevového zmatku se v Česku dostaneme zpátky k přehlednějším, stabilnějším a dlouhodobě nižším cenám. Už žádné triky s falešnými slevami a žádné schovávání marží. Moderní nástroje, teď už je jenom využít tak, aby lidem zůstalo víc peněz v peněžence. A jako bonus přinese systém větší pohodlí při nakupování, protože umožníme zákazníkům využívat přenosné čárové kódy či QR kódy, které budou moci používat v supermarketu místo aplikace,“ doplnil šéf pirátského poslaneckého klubu Jakub Michálek, který se současně věnoval zpracování právní stránky návrhu.

Podle expertů tkví český problém s drahými cenami v tom, že provozní ziskové marže řetězců jsou dvojnásobné než v Německu (Lidl 6,3 % vs. 2,7 %; Kaufland 4 % vs. 2 %). Trh ovládá šest velkých firem a spotřebitelé nemají dostatečně účinnou možnost se bránit. Díky pirátskému návrhu dostanou lidé poprvé reálnou zbraň proti drahotě – jasná data a možnost porovnat si ceny napříč řetězci. Česká obchodní inspekce pak zase získá data o vývoji cen a uváděných slevách. Návrh doplňuje další dvě opatření - snížení DPH na potraviny a základní potřeby a reforma ÚOHS, kterou Piráti již navrhli, když byli ve vládě.

Podrobný návrh včetně legislativního znění naleznete [ZDE](#).

<https://www.pirati.cz/jak-pirati-pracuji/pirati-predstavuji-plan-na-levnejsi-potraviny-nizsi-dph-na-zakladni-potraviny-dohled-nad-kartely-a-srovnava-cen-pro-zakazniky>